

Zaustavimo krađu sati! Kako se izgubljeni sati mogu naplatiti?

Loše vrijeme i vrućina su poslovni rizici za kompaniju i ne smiju se prenositi na građevinske radnike. Izgubljeni sati moraju biti plaćeni ili odgovarajuće nadoknađeni:

- Ako građevinski radnici moraju ostati na gradilištu, to se računa kao radno vrijeme i mora biti plaćeno u potpunosti.
- Kratki prekidi, tokom kojih građevinski radnici mogu da idu kući, mogu se nadoknaditi prekovremenim radom ili se sati mogu nadoknaditi u narednim sedmicama.
- U slučaju lošeg vremena, kalendar radnog vremena se može prilagoditi za ubuduće - ali ne i retroaktivno.
- Odmor služi za oporavak. Odmor se mora planirati i ne smije se koristiti za kompenzaciju loših vremenskih uslova.
- Ako firma podnese zahtjev za nadoknadu od osiguranja za loše vremenske prilike, izgubljeni sati se računaju kao radno vrijeme i moraju biti plaćeni u visini od 80 odsto.
- I zaposleni na određeno vrijeme tkzv. temporerni radnici imaju pravo na platu. Izgubljene sate usljed lošeg vremena ne preuzima osiguranje za loše vrijeme, ali firma mora da isplati direktno i to potpunu nadoknadu.

Da li su tvoje zdravlje i sigurnost na poslu ugroženi? Da li je to slučaj i kod tvojih kolega? Morate li raditi u opasnim uslovima? Da li su sati pogrešno obračunati?

Prijavi se kod Unije!

Zdravlje dolazi ispred termina! Peticija građevinskih radnika i polira na gradilištima, građevinske elite i politike

Sve više se gradi i to sve brže i brže. Budući da građevinski preduzimači zahtijevaju sve kraće rokove, radovi se često nastavljaju čak i po opasno lošem vremenu ili vrućini.

Mi građevinski radnici tražimo da se poštuju naša prava i naše zdravlje:

- **Okvirni državni ugovor (LMV) ozbiljno shvatiti** i posao kod opasnog lošeg vremena zaustaviti.
- **Građevinski preduzimači moraju poštovati SIA- norme 118** i termine pomjeriti u slučaju kašnjenja zbog lošeg vremena.
- **Stvoriti pravednu zamjenu za plate i manje birokratije kod osiguranja za loše vrijeme.**
- **Uvesti jasne kriterijume za prekid rada** po lošem vremenu.

www.unia.ch

Saznaj više i potpiši peticiju

Ekstremne vrućine i loše vrijeme: Zdravlje ispred termina!

UNIA

Svi znamo izgradnja se odvija vani/napolju. Mi građevinski radnici smo takođe voljni da radimo i ako vremenski uslovi nisu idealni, ali kada postane opasno i nedostojanstveno, onda su tu i granice.

Mi imamo prava: Zaustaviti rad u slučaju opasnosti!

Okvirni državni ugovor (LMV) kaže: U slučaju vremenskih uslova koji ugrožavaju zdravlje zaposlenih, vanjski građevinski radovi se moraju prekinuti.

Takođe i zakon i novi pravilnik o građevinskim radovima predviđaju: Prema zakonu, svu zaštitnu odjeću mora platiti poslodavac, mora obezbjediti odgovarajuće mjere protiv vrućine i lošeg vremena.

Za naloge, koji uzimaju u obzir SIA-Normu 118 «Opšti uslovi za građevinske radove» važi slijedeće: U slučaju nepredviđenih događaja kao što je loše vrijeme, klijent mora prihvatiti odlaganje roka i odreći se ugovorne kazne.

Bilo da su kacige, rukavice, zaštitne cipele ili odjeća za kišu i zaštitna odjeća: Prema zakonu svu zaštitnu odjeću kao i troškove čišćenja iste mora platiti poslodavac.

Naša prava po hladnoći, snijegu i kiši:

- Poslodavac mora da obezbjedi prostorije sa grijanjem u kojima se mogu pripremiti topli napici, i ako je moguće topli obroci (LMV Dodatak 6).
- Poslodavac mora obezbjediti da radna odjeća bude suva za korištenje za sledeći radni dan. (LMV Dodatak 6). Prostorija za odmor i soba za presvlačenje-/sušenje moraju biti odvojene jedna od druge.
- Kod određenih temperatura i jakog vjetra po zakonu se moraju obezbjediti pauze za zagrijavanje koje se računaju u radno vrijeme.
- Tokom cijele godine svako gradilište mora da ima čiste sanitarne čvorove sa pijaćom vodom i jedan toalet na svakih 20 građevinskih radnika, koji se moraju svakodnevno čistiti (LMV Dodatak 6).

Naša prava na vrućini:

- Poslodavac mora obezbjediti dovoljno vode (bilo flaširane ili priključak vode za piće) i zaštitnu opremu (kremu za sunčanje, zaštitnu odjeću) i organizovati mjesta za odmor u hladu.
- Radno vrijeme (početi ranije sa radom, ranije završiti, izbjegavati prekovremeni rad itd.) i omogućiti organizaciju rada (teške poslove obavljati ujutro, izbjegavati rad na suncu i sl.) sve to treba biti prilagođeno temperaturama.
- Na temperaturama iznad 32°C predviđene su dodatne pauze od 5 – 10 minuta na svakih 1 – 2 sata. Ovo se računa u radno vrijeme.

U interesu vlastitog zdravlja, svakom građevinskom radniku se savjetuje, da se zaštiti odgovarajućom odjećom, kremom za sunčanje i sunčanim naočarima, te da pije dovoljno vode (najmanje 3 – 6 litara tokom toplih dana).

Što je više građevinskih radnika i polira u sindikatu, to smo jači. Trebaš nam!